

Til lovforslag nr. L 160. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 27. april 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen efter ønske fra Centrum-Demokraternes medlem af udvalget.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

De Samvirkende Invalideorganisationer,
Folkehøjskolernes Forening i Danmark,
Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler,
Foreningen Registrerede Revisorer og
Ældremobiliseringen.

Der er af undervisningsministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

Et flertal inden for flertallet (Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) bemærker, at det foreliggende lovforslag om folkehøjskoler, efterskoler og husholdnings- og håndarbejdsskoler har været lang tid undervejs. For flertallet repræsenterer de frie skoler en meget vigtig del af det danske uddannelsessystem og spiller en rolle i udviklingen af vores demokrati. Det fælles grundlag, som er det bærende

ved de forskellige skoleformer, er kostskoleformen. De frie skoler er i den grad bærende af værdier, kultur og uddannelsesarv af hele vores folkeoplysning. Derfor er det godt, at de enkelte skoler nu skal beskrive deres værdigrundlag, så det bliver synligt for alle, hvad den enkelte skole står for.

I disse år, hvor velfærdssamfundet er under forandring, er der brug for en stærk folkelig oplysningstradition, der kan være med til at opbygge nye fællesskaber mellem den enkelte og samfundet, lokalområderne og ikke mindst erhvervslivet.

Den lavere elevbetaling, der blev vedtaget med finansloven for 1999, bliver nu gjort permanent for folkehøjskoler og husholdnings- og håndarbejdsskolerne. Det kan give grundlag for flere elever på skolerne, hvilket vil være til stor gavn for disse skoler.

Efterskolerne har stor søgning af elever, også selv om der er færre unge pr. årgang. Det er en god skoleform for de unge, da efterskolerne kan tilbyde noget, folkeskolen ikke kan. Derfor er den stramning, der sker omkring økonomien for efterskolerne, bekymrende.

For flertallet er det vigtigt, at alle skoleformer, som dette lovforslag omhandler, har rimelige økonomiske vilkår at arbejde under.

Et mindretal inden for flertallet (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) er tillige af den opfattelse, at man har udvist en passende agtelse over for skolerne, idet man med lovforslaget har forsøgt i meget stor udstrækning at følge Højskoleudvalgets forslag på en sådan måde, at folkehøjskolerne, efterskolerne, husholdningsskolerne